

ΑΚΑΔΗΜΙΑ – Δομή Δια Βίου Μάθησης της ΠΑΜΘ
«Άνθρωπος – Κοινωνία – Περιβάλλον»

Το ζήτημα της περιβαλλοντικής μετανάστευσης

Σίσκου Πασχαλίνα

Υπερθέρμανση του πλανήτη

- Αύξηση συγκεντρώσεων του διοξειδίου του άνθρακα από την εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης
↓
- Τροποποίηση κλιματικών συνθηκών που επικρατούν στην επιφάνεια της Γης
- Σήμερα σε υψηλότερη συγκέντρωση στην ατμόσφαιρα από ό, τι εδώ και χιλιάδες χρόνια
- Καύση ορυκτών καυσίμων (άνθρακα, πετρελαίου & φυσικού αερίου)
↓
- Καταστροφή οικολογικής ισορροπίας της γης
↓
- «Υπερθέρμανση του πλανήτη»
↓
- Ανθρώπινος πληθυσμός πιο ευάλωτος στις περιβαλλοντικές διαταραχές

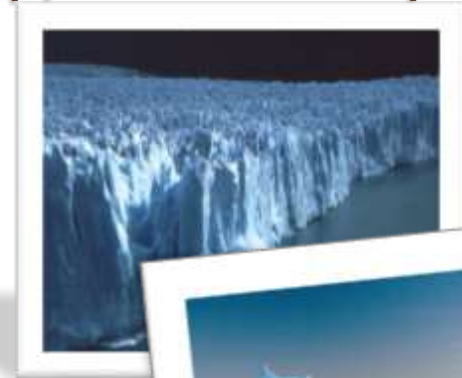
Υπερθέρμανση του πλανήτη

- Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή:
 - οι μέσες παγκόσμιες θερμοκρασίες αυξήθηκαν κατά τα $\frac{3}{4}$ του βαθμού Κελσίου κατά τον παρελθόντα αιώνα
 - η στάθμη της θάλασσας αυξάνεται κατά 1,3 έως 2,3 mm ετησίως
 - μέχρι το τέλος αυτού του αιώνα η μέση θερμοκρασία θα αυξηθεί κατά 2 έως 4 βαθμούς Κελσίου
- **Αύξηση της θερμοκρασίας** κατά $0,85^{\circ}\text{C}$ από το 1880 & μετά, με τον ταχύτερο ρυθμό υπερθέρμανσης να παρατηρείται στην Αρκτική

Επιπτώσεις υπερθέρμανσης του πλανήτη

- Αύξηση της **στάθμης της θάλασσας** με ρυθμό 3,1 χιλιοστών ετησίως λόγω της **τήξης των πάγων** στους πόλους & της επέκτασης του θαλάσσιου νερού σε περιοχές με θερμότερο κλίμα
- Προβλέψεις για αύξηση στάθμης της θάλασσας μέχρι το 2100:
 - ❖ με σενάριο χαμηλού επιπέδου εκπομπών δείχνουν αύξηση από 0,26-0,55 μέτρα
 - ❖ με σενάριο υψηλού επιπέδου εκπομπών δείχνουν αύξηση από 0,52-0,98 μέτρα
- Εμφάνιση **ξηρασίας** σε ορισμένες περιοχές του πλανήτη

Περιβαλλοντική μετανάστευση

- Επιπτώσεις υπερθέρμανσης του πλανήτη οδηγούν σε επιβλαβείς συνθήκες επιβίωσης μεγάλων πληθυσμών
- ↓
- Αυξημένη ένταση ακραίων καταιγίδων & μακρύτερες & συχνότερες ξηρασίες & κύματα θερμότητας
- ↓
- Μαζική μετανάστευση πληθυσμών προς την αναζήτηση ενός καλύτερου μέρους διαβίωσης
- Η ευπάθεια των ανθρώπινων πληθυσμών θα ποικίλλει από το ένα μέρος στο άλλο σύμφωνα με:
 - τον ιδιαίτερο τύπο των κλιματικών συμβάντων στα οποία θα εκτίθεται ο καθένας
 - την ευαισθησία των κοινωνικοοικονομικών συστημάτων
 - την ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες

Περιβαλλοντική μετανάστευση

- Σήμερα το 10% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει σε απόσταση 10 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας
- Ενδέχεται να εκτεθεί σε νέους κινδύνους που συνδέονται με την αύξηση των επιπέδων της θάλασσας
- Η υπερθέρμανση του πλανήτη θα οδηγήσει σε μεγάλες μετακινήσεις πληθυσμών στο μέλλον

Περιβαλλοντική μετανάστευση

- Επώδυνη διαδικασία περιβαλλοντικής μετανάστευσης
- Μοναδική λύση για την επιβίωση των κατοίκων
- **Περιβαλλοντικοί μετανάστες**
 - Οι περισσότεροι πληθυσμοί που επηρεάζονται αρνητικά είναι γηγενείς και η επιβίωσή τους εξαρτάται από παραδοσιακά οικονομικά μέσα
 - Συχνά δέχονται βίαιη αντιμετώπιση & οδηγούνται στην περιθωριοποίηση
 - Αποτελούν μειονότητες για τη χώρα τους
 - Έχουν συχνά αναγκαστεί να μεταναστεύσουν χωρίς καμία αποζημίωση & χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να εκφέρουν λόγο

Ο ορισμός του περιβαλλοντικού πρόσφυγα & του περιβαλλοντικού μετανάστη

- Όρος **‘πρόσφυγας’**: πρόσωπα που εγκατέλειψαν τη χώρα καταγωγής τους από φόβο δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων ή εθνότητας
- Σύμβαση για το Καθεστώς των Προσφύγων ➡ κωδικοποίησε τα βασικά δικαιώματα των προσφύγων & θέσπισε ορισμένα πρότυπα για τη μεταχείρισή τους
- Ο όρος δεν περιλαμβάνει τους ανθρώπους που εκτοπίζονται από την αλλαγή του κλίματος
- Διεθνές δίκαιο ➡ μόνο όσοι έχουν εγκαταλείψει τις χώρες τους λόγω πολέμου ή δίωξης δικαιούνται το καθεστώς του πρόσφυγα

Ο ορισμός του περιβαλλοντικού πρόσφυγα & του περιβαλλοντικού μετανάστη

- Οι άνθρωποι που εκτοπίζονται από τις πατρίδες τους εξαιτίας των ακραίων καιρικών φαινομένων είναι πρόσφυγες ή μετανάστες;

Πρόσφυγας

- Είναι υποχρεωμένος να ξεπεράσει τα σύνορα του κράτους του χωρίς να έχει άλλη επιλογή εξαιτίας του φόβου δίωξης από τη χώρα του
- Έχει το δικαίωμα επανεγκατάστασής του στον αρχικό τόπο διαβίωσής του, εφόσον οι συνθήκες είναι κατάλληλες

Μετανάστης

- Έχει τη δυνατότητα ή επιλέγει να μεταναστεύσει από τον τόπο διαβίωσής του, ξεπερνώντας ή όχι τα σύνορα της χώρας του

Ο ορισμός του περιβαλλοντικού πρόσφυγα & του περιβαλλοντικού μετανάστη

- Πρέπει να αποδοθεί σε αυτή την ομάδα ατόμων ο όρος πρόσφυγας;

Να αποδοθεί ο όρος πρόσφυγας

Είναι νέο φαινόμενο

Πρέπει να αποδίδεται ένας καινούργιος όρος για τα άτομα αυτά

Να μην αποδοθεί ο όρος πρόσφυγας

Ο όρος των περιβαλλοντικών προσφύγων είναι ασύμβατος με τον ορισμό ενός πρόσφυγα

Τα κριτήρια που καθορίζουν έναν περιβαλλοντικό πρόσφυγα δεν έχουν πλήρως ορισθεί και εξακριβωθεί

Ο ορισμός του περιβαλλοντικού πρόσφυγα & του περιβαλλοντικού μετανάστη

- Διατύπωση πολλών ορισμών & τυπολογιών ➡ δυσχεραίνουν την υιοθέτηση ενός συγκεκριμένου ορισμού
 - Ορισμοί & τυπολογίες του όρου «**περιβαλλοντικός πρόσφυγας**» ποικίλουν ανά τον κόσμο
 - Ο όρος «**περιβαλλοντικός πρόσφυγας**» χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά τη δεκαετία του 1970 από τον Brown του Ινστιτούτου Worldwatch
 - El-Hinnawi: προσδιόρισε την ύπαρξη περιβαλλοντικών προσφύγων με μεγαλύτερη σαφήνεια όταν εργαζόταν στο UNEP το 1985
- ↓
- *«Άνθρωποι που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την παραδοσιακή τους κατοικία, προσωρινά ή μόνιμα, εξαιτίας μιας σημειούμενης περιβαλλοντικής διατάραξης (φυσικής ή/και προκαλούμενης από τον άνθρωπο), η οποία θέτει σε κίνδυνο την ύπαρξή τους ή/και έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής τους»*

Ο ορισμός του περιβαλλοντικού πρόσφυγα & του περιβαλλοντικού μετανάστη

- Όρος «*περιβαλλοντικοί μετανάστες*»
 - ευρύτερος από αυτόν του περιβαλλοντικού πρόσφυγα
 - περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες των ανθρώπων που μπορούν να οριστούν ως περιβαλλοντικοί πρόσφυγες

- Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης ορίζει ως **περιβαλλοντικούς μετανάστες** ως:

«τα άτομα ή τις ομάδες των ατόμων τα οποία, εξαιτίας εξαναγκαστικών αιτιών, ξαφνικών ή σταδιακών αλλαγών στο περιβάλλον οι οποίες επηρεάζουν δυσμενώς τις ζωές ή τις συνθήκες διαβίωσής τους, είναι υποχρεωμένα να εγκαταλείψουν τις εστίες τους ή το επιλέγουν - είτε προσωρινά, είτε μόνιμα- και τα οποία μετακινούνται μέσα στα όρια της χώρας τους ή διασυνοριακά»

Ο ορισμός του περιβαλλοντικού πρόσφυγα & του περιβαλλοντικού μετανάστη

- Οι περιβαλλοντικοί πρόσφυγες ακόμη δεν έχουν αναγνωριστεί επίσημα ως πρόσφυγες σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο
 - δεν μπορούν καν να διεκδικήσουν προστασία ή άσυλο
 - πρόβλημα της νομικής προστασίας αυτής της ομάδας
- Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) & Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΙΜΟ):
 - ο όρος «**περιβαλλοντικοί πρόσφυγες**» δεν έχει νομική βάση στο διεθνές δίκαιο των προσφύγων
 - θα πρέπει να αποφευχθεί προκειμένου να μην υπονομευθεί το διεθνές νομικό καθεστώς για την προστασία των προσφύγων
- Ανάγκη προσαρμογής του όρου «πρόσφυγας» για να αντιμετωπίσει νέες καταστάσεις και συνθήκες που προκύπτουν

Ο ορισμός του περιβαλλοντικού πρόσφυγα & του περιβαλλοντικού μετανάστη

- Δύσκολος ο διαχωρισμός μεταξύ περιβαλλοντικών προσφύγων και περιβαλλοντικών μεταναστών
- Πολλά άτομα εμπίπτουν στον ορισμό για «**άτομα εκτοπισθέντα στο εσωτερικό της χώρας τους**» που δεν είναι εξακριβωμένο εάν εντάσσεται στον όρο πρόσφυγας ή μετανάστης
- Περιβαλλοντικός πρόσφυγας είναι υποχρεωμένος να εκτοπιστεί ενδοσυνοριακά ή διασυνοριακά, χωρίς να διώκεται από το κράτος προέλευσης, αλλά από την κλιματική αλλαγή
- Συνεπώς, αυτή η κατηγορία προσώπων συγκεντρώνει στοιχεία και ενός πρόσφυγα αλλά και ενός μετανάστη

Ιστορική εξέλιξη της περιβαλλοντικής μετανάστευσης

- **Μετανάστευση** → μία από τις παλαιότερες στρατηγικές αντιμετώπισης εν όψει απειλητικών για τη ζωή περιβαλλοντικών κρίσεων
- Πριν από τη **Βιομηχανική Επανάσταση** → μαζικές κινήσεις έλαβαν χώρα λόγω φυσικής υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή καταστροφής
- **20ός αιώνας** → η φύση και η έκταση της περιβαλλοντικής μετανάστευσης έχουν ουσιαστικά αλλάξει λόγω της υποβάθμισης του περιβάλλοντος της παγκόσμιας αλλαγής του κλίματος

Εκτιμήσεις του αριθμού των υπαρχόντων περιβαλλοντικών μεταναστών

- Καθημερινά χιλιάδες ανθρώπων πληθαίνουν τις τάξεις των περιβαλλοντικών μεταναστών
- Πολύ δύσκολος ο αντικειμενικός υπολογισμός του αριθμού τους:
 - Δε γνωστοποιείται ευρέως ο αριθμός των ατόμων που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τον τόπο τους λόγω περιβαλλοντικών προβλημάτων
 - Διαχέονται σε περιθωριοποιημένες περιοχές προς αναζήτηση γης ή μεταναστεύουν εσωτερικά σε χωριά & πόλεις σε αναζήτηση εργασίας
 - Η κατάστασή τους δε δημοσιοποιείται από τις κυβερνήσεις
 - Δε ζητούν επίσημα την αποκατάστασή τους, αφού οι τίτλοι ιδιοκτησίας τους, αν υπάρχουν, είναι αμφισβητήσιμοι

Εκτιμήσεις του αριθμού των υπαρχόντων περιβαλλοντικών μεταναστών

- Έχουν γίνει πολλές προσπάθειες καταγραφής των περιβαλλοντικών μεταναστών κατά καιρούς
- 1995 → 25 εκατομμύρια περιβαλλοντικοί μετανάστες, από τους οποίους 10 εκατομμύρια άνθρωποι είχαν πληγεί από ξηρασίες & μόλις οι μισοί επέστρεψαν σπίτι τους
- Σε πολλά μέρη της υποσαχάριας **Αφρικής** → 80 εκατομμύρια άνθρωποι λιμοκτονούν λόγω περιβαλλοντικών παραγόντων
Άνθρωποι που κινδύνευαν από πείνα τις αρχές του 2000

Σουδάν: 8 εκατομ.

Σομαλία: 6 εκατομ.

Κένυα: 3 εκατομ.

- Οι άνθρωποι αυτοί αναγκάζονται να μεταναστεύσουν προκειμένου να αναζητήσουν ευνοϊκότερες συνθήκες διαβίωσης

Εκτιμήσεις του αριθμού των υπαρχόντων περιβαλλοντικών μεταναστών

- **Κίνα** ➔ 6 εκατομ. περιβαλλοντικοί μετανάστες, υποχρεωμένοι να εγκαταλείψουν τις αγροτικές περιοχές τους λόγω έλλειψης γεωργικών αγροκτημάτων

➔ περίπου 4.000 χωριά απειλούνται με ερημοποίηση

➔ έρημος Γκόμπι επεκτείνεται 10.400 τ. χλμ. κάθε χρόνο

- **Ινδία, Μπαγκλαντές, Βιετνάμ, Ινδονησία** ➔ περιλαμβάνουν μεγάλο αριθμό περιβαλλοντικών μεταναστών

- **Ιαπωνία, Αίγυπτος, Ηνωμένες Πολιτείες** ➔ αντιμετωπίζουν σημαντικό πρόβλημα

- **Μπαγκλαντές** ➔ πλημμύρες του 2017 κατέστρεψαν ολοσχερώς χωριά, καθώς η είσοδος υφάλμυρου νερού κατέστρεψε οικίες και καλλιέργειες

Εκτιμήσεις του αριθμού των υπαρχόντων περιβαλλοντικών μεταναστών

- **Νεπάλ** → πλημμύρες
- **Βόρειος Καναδάς** → λιώσιμο των πάγων
- **Μεξικό** → αριθμός των περιβαλλοντικών μεταναστών αυξάνεται δραματικά κάθε χρόνο
- Άτομα που μεταναστεύουν ακούσια εξαιτίας της κατασκευής δημοσίων έργων, κυρίως από την κατασκευή μεγάλων φραγμάτων

Εκτιμήσεις του αριθμού των υπαρχόντων περιβαλλοντικών μεταναστών

- Ιδιαίτερα ανησυχητικές είναι οι συνθήκες που επικρατούν σε ορισμένες νησιωτικές περιοχές του πλανήτη
- Άνοδος της στάθμης της θάλασσας → μικρά νησιωτικά έθνη είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα
- 1999 → άνοδος της στάθμης της θάλασσας κατέπνιξε δύο νησιά του έθνους του **Κιριμπάτι**
- ανακοίνωση του νησιού-κράτους του ειρηνικού ωκεανού **Tuvalu** ότι καθιστά υπεύθυνες βιομηχανικές χώρες
- Πολλές χώρες αναθεωρούν τον αριθμό των περιβαλλοντικών μεταναστών που διατίθενται να δεχθούν
- **Νέα Ζηλανδία** → δημιουργία ειδικής κατηγορίας που θα βοηθήσει στη μετεγκατάσταση των πληθυσμών των νησιωτικών περιοχών του Ειρηνικού που έχουν εκτοπιστεί από την κλιματική αλλαγή

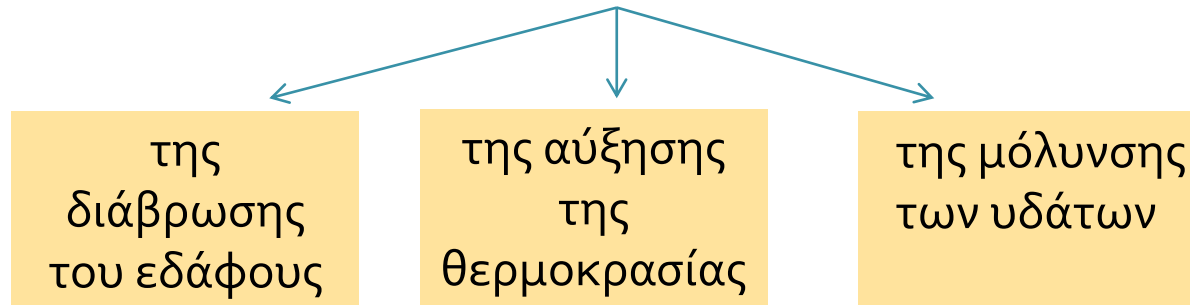
Εκτιμήσεις του αριθμού των υπαρχόντων περιβαλλοντικών μεταναστών

- Αυξανόμενο ποσοστό περιβαλλοντικών μεταναστών που καταφθάνουν σε χώρες της ΕΕ
- Τάση που συσχετίζει το κλίμα και τις αλλαγές της θερμοκρασίας με τον αριθμό των αιτήσεων ασύλου
- Χώρες με μέσες θερμοκρασίες άνω των 20 βαθμών παρουσιάζουν μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων
- Νεώτερα στατιστικά στοιχεία του αριθμού των περιβαλλοντικών μεταναστών συνεχίζουν να είναι πολύ ανησυχητικά
- Οι φυσικές καταστροφές ανάγκασαν περίπου 24 εκατομ. ανθρώπους να εκτοπιστούν εντός των συνόρων της χώρας τους το 2016

Υπολογισμοί του αριθμού των μελλοντικών περιβαλλοντικών μεταναστεύσεων

- Ο αριθμός των μεταναστών αναμένεται να αυξηθεί δραματικά σε επόμενες δεκαετίες, ως αποτέλεσμα:

- Οι εκτιμήσεις ποικίλλουν
- 2008 ➡ ο επικεφαλής της Έπαυσης Αρμοστικής του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες προσδιόρισε τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής ως βασική κινητήρια δύναμη της αναγκαστικής μετακίνησης στο εγγύς μέλλον
- Περιβαλλοντική μετανάστευση ➡ ταχέως αναπτυσσόμενη μορφή καταναγκαστικής μετακίνησης

Υπολογισμοί του αριθμού των μελλοντικών περιβαλλοντικών μεταναστεύσεων

- Πιο ευρέως επαναλαμβανόμενη πρόβλεψη

Έως το 2050, ο αριθμός των εξαναγκασμένων μεταναστών εξαιτίας των κλιματικών μεταβολών θα φθάσει τα **200 εκατομμύρια**

- Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες

Μεταξύ **50 & 200 εκατομμυρίων** ανθρώπων μπορεί να μεταναστεύσουν μέχρι το 2050

- Έκθεση Stern για τα Οικονομικά της Κλιματικής Αλλαγής το 2006 & η έκθεση Christian Aid το 2007

Εκτόπιση αντίστοιχα **200 εκατομμυρίων & 250 εκατομμυρίων** ανθρώπων από φαινόμενα που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος

Αιτίες πρόκλησης περιβαλλοντικής μετανάστευσης

Αύξηση της στάθμης της θάλασσας

Πλημμύρες

Τήξη πάγων

Ξηρασία, ερημοποίηση και λειψυδρία

Αύξηση της στάθμης της θάλασσας

- Μπορεί να προκαλέσει σημαντικές αλλαγές στις μετακινήσεις του πληθυσμού
- Είναι σχεδόν μη αναστρέψιμο φαινόμενο
- Τα παγκόσμια επίπεδα θα αυξηθούν κατά πολύ μέχρι το έτος 2100
- Ασυνήθιστα υψηλός ρυθμός αύξησης της στάθμης της θάλασσας τον τελευταίο αιώνα σε σχέση με τα τελευταία 2000 χρόνια
- Ένα σημαντικό ποσοστό του παγκόσμιου πληθυσμού (44%) ζει σε απόσταση 150 χιλιομέτρων από την ακτή
- Η ανύψωση της στάθμης της θάλασσας είναι πιθανόν να έχει αντίκτυπο:
 - στη διείσδυση των θαλασσιών υδάτων
 - την πλημμύρα
 - τη διάβρωση των ακτών
 - τις καταστροφικές καταιγίδες
 - τις μειωμένες δυνατότητες παροχής γλυκού νερού

Αύξηση της στάθμης της θάλασσας

- Οι επιπτώσεις της αύξησης της στάθμης της θάλασσας απειλούν να:
 - προκαλέσουν καταστροφές στις καλλιέργειες
 - να καταστρέψουν τους πόρους ύδρευσης
 - να πλημμυρίσουν τις παράκτιες περιοχές χαμηλού υψώματος που φιλοξενούν εκατομμύρια ανθρώπους

- Θα προκαλέσει μεγάλες ανακατατάξεις στον γηγενή πληθυσμό δημιουργώντας κύματα περιβαλλοντικών μεταναστών

- Τα μεγάλα συστήματα δέλτα διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο πλημμυρών

Μεταξύ των πρώτων μεταναστών θα είναι εκατομμύρια οικογένειες καλλιέργειας ρυζιού από τα χαμηλού υψόμετρου δέλτα ποταμών της Ασίας

Αύξηση της στάθμης της θάλασσας

- Πολλά νησιά κινδυνεύουν να εξαφανιστούν
- **Μαλδίβες** ➡ βρίσκονται μόλις λίγα μέτρα πάνω από τη στάθμη της θάλασσας
 - ❑ Περίπου το 85% του κύριου νησιού των Μαλδίβων θα κατακλυσθεί
 - ❑ 300.000 άνθρωποι θα αναγκαστούν να φύγουν στην Ινδία ή τη Σρι Λάνκα
 - ❑ Ο πρόεδρος των Μαλδίβων επιδιώκει ενεργά τη δυνατότητα να αγοράσει γη για να μεταναστεύσει ο λαός του
- **Μάρσαλ**
- **Τουβαλού**
- **Παπούα-Νέα Γουινέα** ➡ μετακόμιση 1.000 κατοίκων των νησιών Carteret στο μεγαλύτερο νησί Bougainville

Αύξηση της στάθμης της θάλασσας

- **Μπαγκλαντές** ➡ άνοδος της στάθμης της θάλασσας θα πλήξει το 18% της συνολικής γης του Μπαγκλαντές, επηρεάζοντας άμεσα το 11% του πληθυσμού της χώρας
- **Βιετνάμ** ➡ μπορεί να χάσει 500.000 εκτάρια γης στο Δέλτα του Κόκκινου Ποταμού και άλλα 2 εκατομ. εκτάρια στο Δέλτα του Μεκόνγκ, εκτοπίζοντας περίπου 10 εκατομ. ανθρώπους
- **Νιγηρία** ➡ μέχρι το 70% της ακτής θα πλημμυρίσει από την άνοδο ενός μέτρου, επηρεάζοντας περισσότερα από 2,7 εκατομ. εκτάρια και πιέζοντας μερικές παραλίες 3 χλμ. εσωτερικά
- **Γκάμπια** ➡ η πρωτεύουσα της, το Banjul, θα βυθιστεί εντελώς
- **Αίγυπτος** ➡ θα χάσει τουλάχιστον 2 εκατομ. εκτάρια γης στο Δέλτα του Νείλου, εκτοπίζοντας 8-10 εκατομ. ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένου σχεδόν ολόκληρου του πληθυσμού της Αλεξάνδρειας
- **Πόλεις της Νότιας Αμερικής** ➡ θα υποστούν μερικές από τις χειρότερες οικονομικές επιπτώσεις
- **Γουιάνα** ➡ 600.000 άνθρωποι θα εκτοπιστούν - το 80% του πληθυσμού

Αύξηση της στάθμης της θάλασσας

- Άμεσο κίνδυνο διατρέχουν πολλές μεγάλες παράκτιες πόλεις

Λονδίνο

Νέα Υόρκη

Ουάσινγκτον

Μαϊάμι

Σαγκάη

Τόκιο

Κάιρο

Εάν η αύξηση της στάθμης της θάλασσας δεν μπορεί να ελεγχθεί, οι πόλεις αυτές σύντομα θα πρέπει να αρχίσουν:

είτε να σχεδιάσουν σχέδια μετεγκατάστασης

είτε να δημιουργήσουν φράγματα που θα εμποδίσουν την αύξηση του επιπέδου των θαλασσών

Πλημμύρες

- Ο κίνδυνος, το μέγεθος & η συχνότητα των πλημμυρών είναι πιθανό να αυξηθεί λόγω της αύξησης των βροχοπτώσεων, της τήξης των πάγων & της αποψίλωσης
- Ο τρόπος εκδήλωσης των βροχοπτώσεων αναμένεται να μεταβληθεί, καθώς ο υδρολογικός κύκλος γίνεται πιο έντονος
- Βροχές θα είναι πιο πιθανό να πέσουν ως κατακλυσμοί, μακριά από την κορυφή του εδάφους προκαλώντας πλημμύρες
- Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως οι καταιγίδες και οι πλημμύρες, αναμένεται να γίνουν ολοένα συχνότερα & σοβαρότερα
- Ισχυρότεροι μουσώνες της Νότιας Ασίας έως 20% στην ανατολική Ινδία & το Μπαγκλαντές έως το 2050

Πλημμύρες

- Ο αριθμός των ανθρώπων που θα έχουν πληγεί από τις πλημμύρες ανά έτος αναμένεται να αυξηθεί:
 - ✓ κατά 10 έως 25 εκατομ. ετησίως έως τη δεκαετία του 2050
 - ✓ μεταξύ 40 & 140 εκατομ. ετησίως έως το 2100
- Η εκδήλωση πλημμυρών μπορεί να επιφέρει ως αποτέλεσμα παγκόσμια & μαζική εκτόπιση πληθυσμών
- Περισσότερα από 100 εκατομ. άνθρωποι θα εκτοπίζονται κάθε χρόνο από πλημμύρες
- Συνέπειες των πλημμυρών καταστροφές καλλιεργήσιμων εκτάσεων, σπιτιών & άλλων υλικών αγαθών & περιουσιακών στοιχείων

σοβαρή μείωση του εισοδήματος για πολλές οικογένειες

μοναδική λύση η μετακίνησή τους προς αναζήτηση ενός καλύτερου μέλλοντος

Τήξη πάγων

- Τήξη των πάγων στις ορεινές περιοχές → δημιουργία τεράστιων ασταθών λιμνών
- Μείωση της παροχής γλυκού νερού → απειλή για την ύπαρξη κατώτερων κοινοτήτων οι οποίες εξαρτώνται από την ύπαρξη πάγων για την επιβίωσή τους
- Τα περισσότερα από τα μεγαλύτερα ποτάμια στην Ασία προμηθεύονται νερό από πάγους στην περιοχή των Ιμαλαΐων
- Έως και ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι στην Ασία μπορούν να επηρεαστούν από τη μειωμένη ροή των υδάτων από τους πάγους των βουνών
- Αύξηση της συχνότητας των πλημμυρών σε παγωμένη λίμνη στην περιοχή των Ιμαλαΐων έχει προκαλέσει:
 - εκτεταμένους θανάτους
 - την καταστροφή των δασών
 - των αγροκτημάτων
 - της ορεινής υποδομής στις γύρω περιοχές
- Το φαινόμενο της τήξης των πάγων συνδέεται άμεσα με την περιβαλλοντική μετανάστευση στην **Ασία**

Τήξη πάγων

- Τα τελευταία χρόνια σχεδόν το 25% της περιοχής που καλύπτεται από τους πάγους στις Άνδεις της **Νότιας Αμερικής** έχει λειώσει
- Πολλές μεγάλες πόλεις όπως η Λα Παζ, η Λίμα και το Κίτο & περίπου το 40% της γεωργίας της κοιλάδας των Άνδεων εξαρτώνται από τους πάγους
- Όταν έρθει η ξηρή περίοδος, θα επηρεαστούν μέχρι και 50 εκατομ. άνθρωποι στην περιοχή που περιβάλλει τις Άνδεις λόγω της απώλειας παγωμένου νερού
- Οι κοινότητες Inuit της **Βόρειας Αμερικής** & της **Γροιλανδίας** φοβούνται τον εκτοπισμό καθώς οι πάγοι των βουνών συνεχίζουν να λιώνουν με πρωτοφανή ρυθμό
- Μόνη βιώσιμη επιλογή που τους απομένει ➡ η αναγκαστική μετεγκατάσταση σε ασφαλέστερες περιοχές

Τήξη πάγων

- Η τήξη των πάγων:
 - θα αυξήσει τον κίνδυνο πλημμυρών κατά τη διάρκεια της υγρής περιόδου
 - θα μειώσει τις προμήθειες ύδατος ξηράς κυρίως στην ινδική υποήπειρο, τμήματα της Κίνας & των Άνδεων
 - Η τήξη των πάγων θα αυξήσει τον κίνδυνο πλημμυρών ιδιαίτερα σε ορεινές χώρες όπως το Νεπάλ, το Περού & το Μπουτάν

Ξηρασία, ερημοποίηση & λειψυδρία

- Πιθανότητα εκτοπισμού εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο λόγω έλλειψης επισιτισμού
- Η εξαφάνιση των πάγων αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τη διαθεσιμότητα ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση
- Οι μεγάλες εκτάσεις αναμένεται να είναι πιο ξηρές - η αναλογία της γης σε συνεχή ξηρασία αναμένεται να αυξηθεί από 2% σε 10% μέχρι το 2050

Ξηρασία, ερημοποίηση & λειψυδρία

- Πολλές περιοχές της **Αφρικής** θεωρείται πως μπορεί να πληγούν σημαντικά από αυτά τα φαινόμενα
- Μέχρι το έτος 2050, μεταξύ 75 και 250 εκατομ. άνθρωποι στην Αφρική είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν αυξημένη ξηρασία
- Έως το 2050 η υποσαχάρια Αφρική προβλέπεται ότι θα έχει έως και 10% λιγότερες ετήσιες βροχοπτώσεις στο εσωτερικό της
- Το γεγονός αυτό θα έχει ιδιαίτερα σοβαρές επιπτώσεις για τη γεωργία της υποσαχάριας Αφρικής που τροφοδοτείται κατά κύριο λόγο από βροχές
- Οι αποδόσεις από τη γεωργία που θα έχουν πληγεί από τη μείωση των βροχοπτώσεων θα μπορούσαν να μειωθούν κατά 50%

Ξηρασία, ερημοποίηση & λειψυδρία

- Η ερημοποίηση έχει αναγνωριστεί ως μία από τις κυριότερες αιτίες μετακίνησης και μετανάστευσης
- Μειώνει σταδιακά την παραγωγικότητα της γης, επηρεάζει τα μέσα διαβίωσης και συνεπώς υποχρεώνει τους ανθρώπους να μετακινούνται σε άλλες περιοχές όταν η γη τους καταστεί ακατοίκητη
- Η αυξημένη ερημοποίηση απειλεί να προκαλέσει τη μετανάστευση σχεδόν 135 εκατομμυρίων ανθρώπινου πληθυσμού

Συμπεράσματα

- Δυσοίωνες προβλέψεις σχετικά με τον αριθμό των μελλοντικών περιβαλλοντικών μεταναστών
- Πιο ευάλωτοι στις κλιματικές αλλαγές οι φτωχοί του αναπτυσσόμενου κόσμου παρόλο που οι ίδιοι συμβάλλουν ελάχιστα στη δημιουργία του προβλήματος
- Οι ευθύνες της πρόκλησης των περιβαλλοντικών καταστροφών που οδηγούν στην ανθρώπινη μετανάστευση δεν μπορούν να μοιραστούν ισότιμα σε όλους τους κατοίκους του πλανήτη
- Ο βορράς ευθύνεται δυσανάλογα για την πρόκληση των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων

Συμπεράσματα

- Οι περιβαλλοντικοί μετανάστες ακόμη δεν έχουν αναγνωριστεί επίσημα ως πρόσφυγες σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο

Προτάσεις

- ➔ Θα πρέπει να δέχονται διαφορετικό καθεστώς & τρόπο αντιμετώπισης
- ➔ Υποχρέωση των ρυπογόνων χωρών του παγκόσμιου βορρά να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες των χωρών που θα υποφέρουν περισσότερο στον παγκόσμιο νότο
- ➔ Παροχή ενός είδους οικολογικού ασύλου στα περιβαλλοντικά εκτοπισμένα άτομα που μπορούν να αποδείξουν ότι η φυγή αποτέλεσε τη μόνη τους επιλογή

A 3D rendered character, resembling a stylized human figure, is holding a large rectangular sign. The character is positioned in the center of the frame. The sign contains the Greek text 'Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!!!'. The background is a light, neutral color. On the left side of the image, there is a vertical decorative strip with a textured, light brown background and several overlapping circular patterns in a light beige color.

Ευχαριστώ
πολύ για την
προσοχή
σας!!!